

teli visszaesésünk pedig 1.010.767 korona 45 fillért tett ki. Az 1917. év e tekintetben még súlyosabb terhet mutat ki, mert a háborura vezetendő kiadások összege 939.154 korona 69 fillért, a háborura vezetendő bevételi visszaesés pedig 379.369 korona 53 fillért tett ki. Vagyis a mozgósítás elrendelésétől Szeged sa. kir. város háborus kiadása 2.134.820 korona 29 fillér, a háborura vezetendő bevételi visszaesés 1.390.136 korona 98 fillér, vagyis összesen 3.524.957 korona 27 fillér az az összeg, amely a háboru-ozokta károk rovására a számvevőség által külön e célra vezetett nyilvántartás alapján számszerűleg megállapítható.

Az 1917. évi vagyonmérleg adatai a következők: Tiszta vagyon az 1915. év végén 56.513.267 K 68 fillér, tiszta vagyon az 1917. év végén 56.845.887 K 40 f., mutatkozik vagyon szaporodás 332.619 K 72 fillér. Az 1917. évi leltár szerint a fekvő javak értéke 47.421.006 K, butorok, szerek és eszközök 2.898.012 K 70 f., anyagok és természetények 203.633 K, hasznvételi jogok 19.210.447 K 80 f., cselekvő tőkék 20.902.078 K 11 f., cselekvő hátralékok 4.516.841 K 93 f., pénztármaradvány 224.068 K 05 f., összes vagyon 95.376.087 K 59 fillér. Terhek: szenvedő tőkék 36.779.362 K 51 f., szenvedő hátralékok 1.750.837 K 68 f., összesen 38.530.200 K 19 fillér, tiszta vagyon tehát az 1917. év végén 56.845.887 K 40 fillér a következő tételek egybevetése után jelentkeznek:

A vagyon szaporodott: az épületek értékénél 581.056 K, a természetényeknél és anyagoknál 147.407 K, butoroknál, szereknél és eszközöknél 265.120 K, cselekvő tőkénél 1.815.760 K, cselekvő hátralékoknál 1.046.445 K 31 f., készpénzben 87.007 K 80 fillérrel.

Makszimálni kell a szegedi napszámberéket.

A tél még egy kicsit „megjásza” magát. Nem akar beletörődni, hogy a nap feljebb hág és eltakarodott előle a hó, enyhe déli szelek simogatják a sétálókat és kint a földeken szorgos munkáskezek készülnek a tavaszi nagy munkára: szántásra, vetésre. Alig két hét és megkezdődnek az ideo gazdasági évnek fegyverkezései, csatái, amelyeket a központi hatalmaknak ebben az évben sem szabad elveszteni. Nem szabad nekünk bizakodni se Románia, se Ukrajna termésében. Nekünk egy éléskamránk van és ez az ország gerince, az Alföld. Itt se, máshol se szabad egy talpalattnyi földnek ma munkálatlanul, bevetetlenül maradni, mert ha ez megtörténik és az időjárás kedvező lesz, — amit remélni lehet — akkor a jövő tél elé megnyugvással nézhetünk.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a szegedi határban a háborus évek alatt kevés föld, többnyire vízállásos vagy szikes maradt csak miveletlen. Itt mindenütt szorgos kezek dolgoztak. Erdemes is volt dolgozni, görnyedni, hiszen a föld némely — de nem némely; hanem minden terménye — dusan fizetett. A dus fizetést nem a termény mennyiségére, hanem az árakra értjük. Hiszen a leghitványabb főzelékféféért is hihetetlen árakat kellett a szegedi közönségnek — ugyszólván minden hatósági védelem nélkül — fizetni.

A termelő, az egy és két holdas kisbérlo, no meg a nagybérlo vagy birtokosok is azzal indokolták a vérforraló árakat, hogy: drága a munkabér.

A munkabér, a fuvar... Sok szó eshet róla. Köztudomásu, hogy a munkabér a rendszeres gazdálkodók körében nem került többbe, mint a békés idökben. Orosz foglyok dolgoztak mindenfelé. Kaphatott és kapott minden gazdálkodó annyit, amennyit kért. Csekély díjazás mellett és ellátás ellenében dolgoztak. Jól. A fuvar... Üdülő katonalovat kaphatott minden gazda. Nem is voltak rosszak azok a lovak. Ha meggyógyultak, igen jól használták őket a gazdaságokban. Alkalmunk volt

látni többször a lovakat a szemléken. Igazán nem kerültek sokba a gazdáknak.

A kisbérlo? Apraja, nagya összefogott a családnak és sorra mivelték a család, a sógor a keresztcsülök stb. kis bérleteit és közben a szezoncikkeket drága árért eladogatták és éltek épp oly nomád módon, mint a békében és éppen ugy szalonna, kenyér, zöldpaprika volt az ebéd, vagy egy kis bogrács paprikás, mint hajdan. Mondjuk, a család napi elesége többbe kerül két koronával. Ez sok is. Láttunk favigókat, akik 50 koronát kértek és kaptak egy öl fa felvágásáért és az ebédjük öt darab zöldpaprika volt egy fél kilogramm kenyérrel. Ezek az emberek tehát nem érezhetik a drágaságot, ma is hitványul öltöznek és számukra csak a pálinka, bor lett a drágább és a dohány. Békében boldogok voltak, ha 20 koronát kaphattak egy öl fa felvágásáért. Ma 60 koronát is elkernek.

Azoknak a kisbérloknak, akiknek nem állott módjukban orosz foglyokkal dolgoztatni, drága és keserves volt a gazdálkodás. Azért nem fizettek rá ők sem a termésre, legfeljebb nem nyertek annyit, mint a többiek.

Az idén előreláthatóan sokkal nehezebbek lesznek a munkásviszonyok, mint az egész háboru alatt voltak. Az orosz foglyok egy részét ugyanis az Ukrajnával megkötött béke alapján hazaszállítják. A mi hazakerülő véreinkkel, hogy mi lesz, az még bizonytalan. Tehát azokra komoly számot vetni ebben a gazdasági évben alig lehet. Így nem marad más hátra, mint az, hogy az erősen megeszappanó munkáslétszámmal kell megvívni — bár katonai munkások lesznek is — a nagy gazdasági harcot. Mi lesz, vagy mi lehet ennek a következménye? Napszámberemelés. Vagyis, ha eddig megrokkant, alig használható öregek el mertek kérni szántás-vetés körül 20—30 koronát és egy fuvarnapra 150 koronát, ugy most beláthatatlan numerusokkal fognak dobálózni, tudatában annak, hogy nincsen más munkás. Ez ellen pedig nincs más orvoslás, mint vagy a közmunkára való kirendelés kötelezőleg minden vonalon, vagy a napszámberék radikális ármakszimálása. Azonban ennek az ármakszimálásnak csak egy célja szabad, hogy legyen: a termények olcsóbbá tétele. Ne szolgálja ez a központok érdekeit hanem a közönségét, a polgárságét. Mert, ha már a törvény legradikálisabb erejével árat szab a hatóság az emberi munkaerőnek, akkor a törvény minden szigorával le kell törni az áruzsorát és az áruzsorát szolgáló intézményeket.

A napszámberék megállapítását tehát előre figyelmébe ajánljuk a város hatóságának. Tesszük ezt tisztán közérdekből, tudva azt, hogy az idén a város körül fokozottabb mérvben fog a kiskertrendszer terjeszkedni és igen sok intelligens család bir egy-két hold földbérlettel, amelyet maga megművelni nem bir, de megműveltetnie kell.

Elsőrendü szociális érdeke az a városi lakosságnak, hogy a gazdasági év kezdetével a hatóság részéről a mezőgazdasági munkások díjazásai megállapíttassanak. Várjuk tehát a gyors intézkedést erre vonatkozólag.

ÖZV. SEELENFREUND-né

KÉZIMUNKA ÜZLETE

Tisza Lajos-körut 48. sz.

Bármilyen képnek nagyítása, festése és előrajzolása, valamint himzése elvállaltatik. :-

Himzőnők felvételnek.

Hagy raktár kész kézimunkában.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a lap kiadóhivatalában.

Beszélgessünk.

*

A fahonvéd: A farsangnak is vége van. Egyszer csak mindennek a végére érünk.

En: A nappal után éjszaka következik, farsang után a böjt.

A fahonvéd: Az egyik embernek farsangban is böjtje van, a másik böjtje időben is farsangol. Most már nem a naptár után igazodunk.

En: Némelyek sose is igazodtak, azok tudniillik, akiknek mindig hopp.

A fahonvéd: A hopp után jöhet a kopp, aminthogy a farsang után hamvazás szokott következni.

En: Ez is kiment már a divatból. De hol is lehetne annyi hamuhoz jutni, amennyi különösen a mai idökben elég volna a hamvazáshoz?

A fahonvéd: Az már igaz. Kokszt sincs, szén sincs, ami kovés lenne is. elrekvirálják a szent főváros részére ha se kokszt, se szén, honnan vegyük a hamut?

En: De ha lenne is, ki szórná teli vele a fejét? Nincs most magabaszálló büzös ember, mindenki jó és senki sincs, aki vétkezne és szánna-bánná a bűnét.

A fahonvéd: Azt hiszem pedig, hogy több a bűn, mint az ember és több a véték, mint az éték.

En: Étek is kerül, csak kevés a börtön, amely az árdragitákat befogadja.

A fahonvéd: Bizony uram, megváltozott a világ sora. Elzöldt a magyar ember a kalapját emelte, most pedig egyebet se tesz, csak az árakat emeli.

En: Hol emel, hol meg elemel. Annyi a betörő, mint nyáron a szunyog.

A fahonvéd: Mindkettőnek a természetrajzához tartozik a csipés, csak az a kár, hogy az egyiket nem lehet elesipni.

En: Elesipni csak a liszt-, meg a eukorfejadagból szokás.

A fahonvéd: No, meg a kimért hushól. Mi lehet az oka, hogy a szegénység szenvedő alakjai, a derék taglósok a héten nem emeltek.

En: A legesekélyebb munka közben is célirányos a megállás. Tíz pere szünetről van szó, hogy a közönség felocsudhasson a kábultságából.

A fahonvéd: És ha majd magához tér, újra lecsap a tagló. Így leszünk a fával is, amellyel főbekölöntani kívánnak bennünket.

En: Ha már a kályhákba nem jut, legalább a fejek ne szenvedjenek benne hiányt.

A fahonvéd: Meglássá, még a trófanak is fölverik az árát.

En: Elfogyott az is, mint a kávé. Talán csak még a magyar katonánál van raktáron.

A fahonvéd: Hát ott még van. A napokban hallottam egy jóízű történetet, ami állítólag a jóságos szívű főhercegünkkel történt volna meg. A fenséges ur a harctéren telefonon beszélt volna az állásokban levő telefonposztállal. Megnevezte magát: Itt József főherceg. A posztban levő magyar baka rögtön jelentkezett és azt hitte, hogy ugratják és így válaszolt: Szerbusz komám, itt meg a kínai császár beszél.

En: Játékos a kedvük és erős az öklük, a szívük.

A fahonvéd: És szomjas a szerelemre. Azám ni, hallottam, hogy felolvasás készül a kétféle szerelemről.

En: És magyarázatát kapjuk, hogy mi az szeret a nő, meg a férfi.

A fahonvéd: Nem kétféle ám a szerelem, hanem annyi, ahány az ember. És hogy mi az szeret a férfi és a nő? Kimiesodás. Az egyik pénzért, a másik meg ingyen szeretne.

En: Igazi szerelem talán már nincs is, aminthogy nincsen bölény.

A fahonvéd: Annál jobban virít az időszaki szerelem, aminek ugyancsak kedvezett a háboru...